

NATURRESERVAT I ÖREBRO LÄN

Grönbo

Naturreservatet Grönbo är ett vilt och stiglöst land bland mossar och hållmarker, skogar och sjöar. Tänk på att området bitvis är mycket blockrikt och det kan vara svårt att ta sig fram. Glöm inte svampkorgen om du kommer om hösten, det lönar sig att hålla utkik efter skogens guld!

Spåren efter den stora skogsbranden

Öster om sjön Ämten härjade år 1914 en skogsbrand vars framfart tydligt har format den skog vi ser idag. I reservatet finns många spår efter branden, exempelvis brända stubbar och ett stort inslag av lövskog med framför allt björk och asp. Branden begränsades i väster av sjön Ämten, varför skogen väster om sjön är betydligt äldre, upp till 150 år. Denna del har också betydligt frodigare växtlighet än den östra, delvis beroende på skogsbranden som brände upp det översta bördiga markskiktet öster om Ämten. Spannarbodabrännan var den största branden innan Hälleskogsbrännan i Västmanland 2014, 100 år senare.

Älgar, lämlar och en praktfull fjäril

Området består huvudsakligen av lövrika barrskogar med hållar och stora myrmarker. Ett karakteristiskt inslag är de storblockiga och svårframkomliga områdena med mycket asp som lyser gult och orange i skogen på hösten. Grönbo ligger mitt i övergången mellan det sydliga och det nordliga barrskogsområdet. Skogslämmeln är typisk för området och närmar sig här sin sydliga utbredning i landet. Älg, rådjur, mård, hermelin och skogshare är några av de djur som lever här. I Sverkestaån finns utter. På Torshällsmossen kan du under maj-juli hålla utkik efter Frejas pärlmorfjäril som flyger med orangeröda vingar.

Bävren - en energisk landskapsingenjör

Bävren är duktiga på att dämna upp vattendrag och möblera om i landskapet. Något som vi kan se tydliga

exempel på norr om sjön Ämten. Området som sträcker sig åt nordväst mot Sverkestaån har varit översvämmat. När bävrarna sedan lämnade dammarna bröt vattnet igenom och området blev torrlagt. På det sättet skapas nya unika miljöer i landskapet. De döda träden står kvar och befolkas av insekter som lockar till sig fåglar som hackspettar och mesar.

Järpen trivs i Grönbo

Här i områdets flerskiktade skogar, med träd i olika åldrar och höjder, hittar järpen skydd undan rovfåglar. Här finns även gott om al, vars hängen är deras favoritmat under vintern. Till skillnad från de flesta fåglar lever järparna i par större delen av året, utom tiden för ruvning, kläckning och tills kycklingarna är flygga, det vill säga när de är redo att lämna boet.

Brukade bergslagsskogar

Grönbo rymmer många spår efter människors liv och arbete. Stenrösen visar var marken har varit odlad och är du observant ser du stenröjda vägar och rester efter kolbottnar. De berättar om den intensiva kolning som pågick i området ända in på 1930-talet. I kolmilor förvandlades virke till träkol som gick åt i stora mängder i traktens hyttor och bruk. Under denna tid grävdes många diken i skogen för att få fram mer virke. Dikena grävdes för hand men gav inte stora resultat. Sverkestaåns stränder användes fram till och med 1800-talet som ängsmark och själva ån var fram till 1934 allmän flottled.

Reservatsfakta

Beslutsår: 1992, 2022

Areal: 490 hektar

Markägare: Naturvårdsverket

Reservatsförvaltare: Länsstyrelsen

Området ingår i den globala naturvårdskonventionen Ramsar.

Länsstyrelsen
Örebro län

I naturreservatet är det bland annat förbjudet att:

- skada berg, jordytan, sten/block, eller att flytta sten/block,
- köra motordrivna fordon, förutom vägen fram till Hålldammen,
- skada levande eller döda träd och buskar,
- elda annat än med medhavd eller av reservatsförvaltaren tillhandahållen ved,
- skada vegetationen,
- cykla på markerade vandringsleder,
- rida på markerade vandringsleder,
- medvetet störa djurlivet
- ställa upp husvagn eller husbil över natt annat än längs Hålldammsvägen och inte mer än en natt.

Fullständiga föreskrifter: lansstyrelsen.se/orebro/naturreservat

Men det är tillåtet att:

- plocka bär och matsvamp för eget behov, dock ej fridlysta eller rödlistade arter.

Vägbeskrivning

Från Lindesberg till rastplats vid Sverkestaån: kör österut på Köpingsvägen 859. Efter ca en mil vid Kåfalla, sväng vänster mot Ramsberg. Tag vänster igen efter 600 m (väg 847) och försätt 1 km och tag höger vid skylt mot Grönbo, där du tar Sundbobruksvägen norrut. Vid Sundbobruk, håll höger in på Hålldamsvägen. Efter ca 800 m är du framme vid parkering och rastplats. Ytterligare en parkering finns öster om Grönbo vid Sjöfallsberget längs Iskarbovägen.